

Tematické okruhy pro bakalářskou státní závěrečnou zkoušku TEORIE MASOVÉ KOMUNIKACE

Platí pro studenty kombinovaného jednooborového studia imatrikulačního ročníku 2011/2012 a mladších.

ZKOUŠEJÍCÍ:

Mgr. Lenka Waschková Císařová, Ph.D.
PhDr. Pavel Večeřa, Ph.D.
PhDr. Jaromír Volek, Ph.D.

CHARAKTERISTIKA ZKOUŠKY:

Forma: písemná

Délka: 120 minut

Bodování:

A=276-300

B=252-275

C=228-251

D=204-227

E=180-203

Při nižším počtu bodů než 180 je třeba opakovat celou zkoušku.

OKRUHY:

I. tematický okruh – teorie médií

Témata:

1. Interpersonální vs. masová komunikace)
2. Znak, významy a jejich organizace
3. Kódy
4. Dvou a třístupňový model označování
5. Mediální působení a mediální obsahy optikou teorie percepce
6. Mediální působení optikou teorie persuaze
7. Role interpersonální komunikace: modely distribuce informací
8. Působení médií a politická komunikace
9. Média jako nástroj socializace

Literatura:

- Jiráček, J., Kopplová, B.: Média a společnost. Portál 2003.
- Burton, G., Jiráček, J.: Úvod do studia médií. Barrister and Principal. 2001.
 - DeFleur, M., Ball-Rokeach, S.: Teorie masové komunikace. Karolinum. 1996.
 - Kunczik, M.: Základy masové komunikace. Karolinum. 1995.
 - Lohisse, J.: Komunikační systémy: Socioatropologický pohled. Praha. Karolinum, 2003.
 - McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Portál 1999.
 - Volek, J.: Úvod do komunikačních studií. Brno. FSS. 2002 (Skriptum v elektronické podobě).
 - Volek, J.: Vizuální prezentace ke kurzu ZUR 731.
 - GERBNER, G.: Toward „cultural indicators“: the analysis of mass mediated public message systems. In: Allen W.D. (ed.): AV Communication Review. Vol 17, no. 2, pp. 137-48.
 - MCCOMBS, M., SHAW, D.: The Agenda-Setting Function of the Press. in: The Emergence of American Political Issues. Columbia Univ. Press. 1977. str. 72 -82.
 - MORGAN, M., SIGNORELLI, N.: Cultivation Analysis. Sage 1990 str. 13- 34.
 - BARTHES, Roland. *Mytologie*. 1. vyd. Praha: Dokořán, 2004. 170 s. ISBN 80-86569-73-X. [info](#)
 - *Politická komunikace a média*. Edited by Jan Jiráček - Blanka Řichová. Vyd. 1. V Praze: Univerzita Karlova, 2000. 163 s. ISBN 80-246-0182-6. [info](#)
 - KATZ, Elihu a Paul F. LAZARSFELD. *Personal influence : the part played by people in the flow of mass communications*. 2nd ed. New York: Free Press, 1965. 400 s. [info](#)

II. tematický okruh – teorie žurnalistiky

Témata:

1. Základní pojmy žurnalistiky

Zpravodajství, publicistika, redigování, korektury, špižl, grafická úprava novinové strany, hlavička, titulek, popisek, perex (lead), anonce, DTP, mutace novin, lámání, sazba, uzávěrka.

2. Mediální krajina v ČR

Vývoj českých médií od počátku 90. let do současnosti, struktura současné české mediální krajiny, významní současní čeští novináři, náklad, čtenost, poslechovost a sledovanost českých médií.

3. Charakteristika a typologie médií

Charakteristika a typologie tištěných a audiovizuálních médií, vlastnická struktura médií, mediální organizace, tiskové agentury, druhy tiskových agentur, struktura činností tiskových agentur.

4. Zpravodajství

Zpravodajské žánry: flash, krátce, zpráva, rozvinutá zpráva, dialogizovaná zpráva, jednosloupek, dvojsloupek, feature news, reportáž apod., analýza, zpráva a její druhy, definice zprávy, kritéria zprávy a její náležitosti, dělení zprávy podle rozsahu a stavby, základní stavební pravidlo zprávy, zpravodajské hodnoty, zpravodajské stereotypy, zpravodajské konvence, novinářské (zpracovatelské) hodnoty, principy současného zpravodajství, objektivita zpravodajství, zpravodajské zdroje, citace, titulky, zpravodajství v rozhlasu a televizi, jazyk zpravodajství.

5. Publicistika

Publicistické žánry: story, feature, publicistický rozhovor, poznámka, komentář, glosa apod., pravidla tvorby publicistických žánrů, publicistika v rozhlasu a televizi, jazyk publicistiky.

6. Základy redakční práce

Rozdělení práce v redakci, rubriky, tiskové agentury a jejich využití v redakční práci, příprava novinové strany, shrnutí základních pravidel pro redigování textů, korektury textů, elektronické redigování textu, zařazení nepředvídané události do novin, od úpravy textu po cenzuru, rozdíly v editaci zpravodajství a publicistiky, tvorba špižlu strany, fotografie a grafické prvky (štoček, zarážka, tabulky, rastry, citace), spolupráce s tiskárnou.

7. Mediální legislativa a etické normy

Zákony: Zákon o periodickém tisku (Tiskový zákon), Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání, Zákon o České televizi, Zákon o Českém rozhlasu, Zákon o České tiskové kanceláři, Listina základních práv a svobod, Zákon o svobodném přístupu k informacím. Etické kodexy: Etický kodex novináře, Kodex nezávislé žurnalistiky.

Literatura:

- BECH-KARLSEN, J. Být p i tom. Reportáž jako metoda a žánr. Oslo: Institut for Journalistik. Universitetsforlaget. 1991
- BARTOŠEK, J. Žurnalistika. Úvod do studia. Skripta. Olomouc: FF UP.1997.
- BURNS, L. S. Žurnalistika. Praktická p íru ka pro noviná e. Praha: Portál. 2004.
- BOYD, A. Příručka pro novináře. Zpravodajství v rozhlasu a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky. 1997.
- BURTON, G., J. Jirá, J. Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal. 2001
- e FLEUR, M., BALL ROKEACH, S. Teorie masové komunikace. Praha: Karolinum. 1996.
- DOBROVOLNÝ, B. „Korektury se stanoviska spisovatelova.“ In: Jak psát rukopis a korektury pro tisk. Praha: Svoboda. 1953,
- FRANKLIN, B., HAMER, M., HANNA, M., KINSEY, M., RICHARDSON, J. E. Key Concepts in Journalism Studies. London: Sage. 2005.
- HARCUP, T. Journalism. Principles and Practice. London: Sage. 2005.
- JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. Média a společnosti. Praha: Portál. 2001.
- JUST, V. Slovník floskulí. Praha: Academia. 2003.
- Kol. autorů. 10 let v českých médiích. Praha: Portál. 2005.
- KUNCZIK, M. Základy masové komunikace. Praha: Karolinum. 1994
- MALLETTE, M. F. Příručka pro novináře střední a východní Evropy. Praha: Syndikát novinářů České republiky. 1994
- McNAIR, B. Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál. 2004.
- McQUAIL, D. Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál. 1999.
- OSVALDOVÁ, B., a kol. Zpravodajství v médiích. Praha: Karolinum. 2001.
- OSVALDOVÁ, B., HALADA, J., a kol. Encyklopedie praktické žurnalistiky. Praha: Libri. 1999.
- REIFOVÁ, I. a kol. Slovník mediální komunikace. Praha: Portál. 2004
- RUSS-MOHL, S, BAKIČOVÁ, H. Žurnalistika. Kompletní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada Publishing. 2005.
- SOKOL, T. Tisk a právo. Praha: Orac. 2005.
- SOVOVÁ, O. „Vývoj na trhu periodik po roce 1990.“ In: Sokol, T. Tisk a právo. Praha: Orac. 2001.

TRAMPOTA, T.. Zpravodajství. Praha: Portál. 2006.
TRUNEČKOVÁ, L. Tiskové agentury. Praha: Karolinum. 1997
TUŠER, Andrej. Ako sa robia noviny. Bratislava: SOFA. 1999.

Elektronické zdroje:

<http://www.abccr.cz>
<http://www.ato.cz>
<http://www.ceskamedia.cz>
<http://www.ceskatelevize.cz>
<http://www.cro.cz>
<http://www.ctk.cz>
<http://www.mam.cz>
<http://www.iStrategie.cz>
<http://www.syndikat-novinaru.cz>
<http://www.uvdt.cz>

III. tematický okruh – dějiny médií

Témata:

1. Přenos slova a textu

Písmo. Zpravodajské systémy ve starověku a středověku. Pošta. Korespondence. Revoluce v dopravě. Telegraf. Počátky zpravodajských agentur. Telefon. Gramofon. Rozhlas.

2. Přenos obrazu

Ranná obrazová média. Vizualizace v 19. století; ilustrace; fotografie a autotypie. Experimenty s pohyblivým obrazem. Počátky filmu, první filmové příběhy. Noviny v kině.

3. Proces výroby tištěných médií

Knihdruky. Výroba tištěných médií v novověku. Technologie masové reprodukce; papír a papírný; zrození rychlolisu a rotačního tisku; strojová sazba.

4. Tvůrci tištěných médií

Tvůrci letákových novin a letákových pamfletů. Tvůrci periodických tištěných médií novověku. Korespondenti. Novináři-spisovatelé. Povolání novináře.

5. Cenzura a regulace médií

Cenzura v novověku. Otázka svobody tisku; tištěná média a americká a francouzská revoluce v 18. století. Stabilizace vztahu státu a tištěných médií v 19. století; mediální politika císařů Napoleona I. a Napoleona III.; ekonomická regulace v Anglii; moderní tiskové zákony.

6. Nástup masových tištěných médií

Komercializace tištěných médií ve Francii a USA v první třetině 19. století. Penny press v Anglii v polovině 19. století. Nástup novinových koncernů koncem 19. století a Northcliffova revoluce. Cesta k monopolizaci tištěných médií.

7. Rozšíření, periodicitu, náklad tištěných médií

Neperiodická tištěná média. Periodická tištěná média. Masová tištěná média.

8. Proměny obsahu tištěných médií

Neperiodická tištěná média. Periodická tištěná média.

9. Proměny formy tištěných médií

Neperiodická tištěná média. Periodická tištěná média.

10. Inzerce, reklama, distribuce

Počátky inzerce a reklamy. Obchodní, inzertní a reklamní noviny (oznamovací věstníky, obchodní deníky, Generalanzeiger). Masový tisk a inzerce. Design a reklama. Poprvé public relation. Distribuce tištěných médií.

11. Publikum tištěných médií

Neperiodická tištěná média. Periodická tištěná média. Čtenářská revoluce a fenomén veřejného mínění. Fenomén masy. Masová tištěná média.

12. Funkce a působení tištěných médií

Neperiodická tištěná média. Periodická tištěná média. První penny-press. Masová tištěná média.

Doporučená literatura:

KÖPPLOVÁ, B., KÖPPL, L. Dějiny světové žurnalistiky 1. Celý svět je v novinách. Novinář, Praha 1989.
KÖPPLOVÁ, B. Úvod k dějinám světové žurnalistiky do r. 1815. SPN, Praha 1982.
PROKOP, D. Boj o média. Dějiny nového kritického myšlení o médiích. Karolinum, Praha 2005.
SERAFÍNOVÁ, D. Dějiny světového novinářství II. Dějiny francouzského novinářství. FF Univerzity Komenského, Bratislava 1994.
SERAFÍNOVÁ, D. Dějiny světového novinářství IV. Dějiny německého novinářství. FF Univerzity Komenského, Bratislava 1994.

ŠEFČÁK, L., Vojtek, J Dejiny svetového novinárstva III. Dejiny amerického novinárstva. Univerzita Komenského, Bratislava 1997.

ŠEFČÁK, L., Vojtek, J. Dejiny svetového novinárstva I. Dejiny anglického novinárstva. FF Univerzity Komenského, Bratislava 1992.

Pravidla praktické bakalárskej štátnej zkoušky ŽURNALISTIKA

Platí pro studenty kombinovaného jednooborového studia imatrikulačného ročníku 2011/2012 a mladších.

ZKOUŠEJÍCÍ:

Ing. Rudolf Burgr, Ph.D.

CHARAKTERISTIKA ZKOUŠKY:

Forma: písenná

Délka: 210 minut

Bodování:

A=136-150

B=121-135

C=106-120

D=96-105

E=86-95

F=95 a méně

Úkolem je napsat tři žurnalistické texty na základě aktuálního zadání, které obsahuje všechny informace potřebné k vypracování testu. Zadání je k dispozici pouze v elektronickej podobe v počítači.

Čas na zpracování je 3,5 hodiny a začíná se měřit po vstupní inštrukčii.

Při práci není dovoleno používat jakékoli další pomůcky včetně mobilních telefonů, přehrávačů, internetu či slovníků a další techniky. Porušení tohoto pravidla může znamenat ukončení testu.

Práce je hodnocena následovně:

- Každý ze tří textů může být hodnocen maximálně 50 body, celá práce tedy 150 body.
- Hodnocení každého textu se skládá ze dvou částí.
- První část hodnotí jazyk a styl (gramatika, překlepy, jazykové prostředky apod.).
- Druhá část hodnotí dodržení žánru (stavba, kompozice), věcnou správnost a formální požadavky.

OKRUHY:

Zadání je v každém semestru vždy různé a reaguje na aktuální dění.